

Έλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Ο Θεός μας θέλει εύσπλαχνους και ελεήμονες

«Έλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν» (Ματθ. θ 13 καὶ ιβ 7) μας λέει ο Κύριος μέσα από το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο επαναλαμβάνοντας τη ρήση του προφήτη της αγάπης, του Ωσηέ (Ωσ. στ 6), που ήταν ψυχή ευαίσθητη, λεπτή και συνάμα ορμητική. Μάλιστα ο Χριστός μας τη ρήση αυτή την επαναλαμβάνει δύο φορές προτρέποντάς μας να εμβαθύνουμε στα λόγια αυτά, τα οποία περιέχουν το πλήρες νόημα της χριστιανικής ζωής. Αν κατορθώσουμε να κάνουμε πράξη αυτά τα λόγια τότε θα κατανοήσουμε γιατί ο Χριστός μας αποστρεφόταν του φαρισαίους και αγαπούσε υπέρμετρα τους αμαρτωλούς, αφού το τόνιζε, ότι «οὐκ ἡλθον καλέσαι δικαίους, αλλά αμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν» (Ματθ. θ 13).

Ο Χριστός μας ζητάει έλεος. Δεν τον ενδιαφέρουν οι θυσίες, που δείχνουν ευσέβεια για «το θεαθήναι τοις ανθρώποις» (Ματθ. κγ 5) και όχι έμπρακτη πίστη «δι' αγάπης ενεργουμένη» (Γαλ. ε 6). Τη θυσία χαρακτηρίζει το δώρο, το οποίο και οι σκληρόκραδοι μπορούν να προσφέρουν, για να εξευμενίσουν το Θεό μας, που, όμως, «ου μυκτηρίζεται» (Γαλ. στ 7), ενώ το έλεος χαρακτηρίζει την ευσυμπάθητη καρδιά, που έχει πρόθεση και διάθεση προσφοράς. Στις θυσίες μας, όταν αυτές προέρχονται από νεκρές ψυχές στο άγγιγμα της αγάπης, οι περισσότεροι των συνανθρώπων μας παραμένουν απαθείς, άρα δεν ωφελούμε με αυτές. Με το έλεος, όμως, με τα λόγια και τις πράξεις της αγάπης μας συνταράσσουμε τις ψυχές των πλησίον μας, τόσο των αγαθών όσο και των αμαρτωλών. **Άνθρωποι πνιγμένοι στην αμαρτία, κλέφτες, ληστές και φονιάδες, όταν τους λες ένα καλό λόγο και τους δείχνεις την αγάπη σου, τη συγκατάβαση και το σεβασμό στο πρόσωπό τους, συγκινούνται πάρα πολύ.** Και να θυμόμαστε πάντοτε, να μην κατακρίνουμε τους αμαρτωλούς, να μην τους στιγματίζουμε, αλλά να τους φερόμαστε με αγάπη και σεβασμό, άσχετα αν οι ίδιοι με τις πράξεις τους δείχνουν να μη σέβονται τον εαυτό τους.

Ο Κύριος μας δεν περιμένει θυσία, αλλά έλεος. Περιμένει από εμάς σπλάχνα οικτηριμών σε όλους τους αμαρτωλούς και τους περιφρονημένους. Η συμπεριφορά μας προς αυτούς τους ανθρώπους θέλει να είναι ίδια με αυτή που Εκείνος τους έδειξε και τους δείχνει στους αιώνες. Να μην περιφρονούμε κανένα, αλλά να τον θεωρούμε κατώτερο από εμάς. Να βλέπουμε τις δικές μας ατέλειες και αμαρτίες και όχι των άλλων. Να αποκτήσουμε ταπείνωση και πραότητα κατά μίμηση Εκείνου. Να αγαπάμε και να ευεργετούμε τους περιφρονημένους και τους εμπερίστατους υλικά και πνευματικά δείχνοντας ενδιαφέρον για τις άμεσες ανάγκες τους και την τελική σωτηρία τους.

Ο Κύριος μας θέλει ανιδιοτελείς και αληθινούς. Να μην κάνουμε καλό περιμένοντας ανταπόδοση. Στο Μεγάλο Δείπνο ο Κύριος έστειλε να καλέσουν τους πένητες και τους ζητιάνους. Οι ευεργεσίες μας θέλει να στρέφονται στους περιφρονημένους, τους βρώμικους, τους αχρείους. Αυτό σημαίνει έλεος! Περιμένει ο κόσμος από εμάς λόγους αγάπης και παρηγοριάς. Περιμένει τρυφερότητα, ζεστασιά ψυχής, ενδιαφέρον, κενωτική αγάπη. Η περιφρόνηση, η αποστροφή, η ψυχρότητα δεν συνάδει με τα χριστοκεντρικά μας βιώματα. Όσοι έτσι συμπεριφέρονται διαπράττουν μεγάλη αμαρτία και δεν ευχαριστούν το Θεό μας, που είναι Θεός αγάπης. Μόνο οι εγωϊστές και οι φαρισαίοι θεωρούν τους εαυτούς τους ανώτερους από τους πλησίον, όποιοι και να είναι αυτοί, κλέφτες, φονιάδες, ληστές, γιατί εκείνοι στα μάτια του Θεού μας μπορεί να είναι καλύτεροι από εμάς.

Ο ελεήμων ἀνθρωπος, μας λέει ο μέγας Ιωάννης ο Χρυσόστομος, μοιάζει με λιμάνι σε όσους παλεύουν με τα βιοτικά κύματα. Δέχεται όλους ανεξαιρέτως τους ταλαιπωρημένους, τους ναυαγούς, τους κλυδωνιζομένους, τους κινδυνεύοντες και τους απαλλάσσει από τη δίνη. Και είτε είναι κακοί, είτε αγαθοί, είτε ο, τιδήποτε άλλο εκείνοι που κινδυνεύουν, τους δέχεται στην αγκαλιά του, στα γαλήνια νερά του. Μακάριοι οι συνάνθρωποί μας, οι οποίοι γίνονται λιμάνια σε αυτούς που έχουν πέσει στην τρικυμία της φτώχειας, της ανέχειας, της ελλείψεως των αναγκαίων βιοτικών αγαθών. Τους μακαρίζει ο ίδιος ο Κύριος με τη γραφίδα του προφητάνακτος Δαβίδ, που λέει: «Ο ελεήμων εσκόρπισεν, έδωκε τοις πένησι, η δικαιοσύνη αυτού μένει εις τον αιώνα» (Ψαλμ. 111, 9) και αλλού πάλι: «Μακάριος ο συνιών επί πτωχόν και πένητα» (Ψαλμ. 40, 1). Γι'αυτό και στην επί του Όρους ομιλία του ο παντελεήμων Θεάνθρωπος διακηρύσσει: «Μακάριοι οι ελεήμονες, ότι αυτοί ελεηθήσονται» (Ματθ. ε 7).

[Συνεχίζεται]